

**II МОДУЛЬ: Індивідуалізація освітнього процесу
дошкільного навчального закладу**

**Лекція 4: Індивідуалізація
освітнього процесу ДНЗ як
педагогічна технологія
(2 години)**

ПЛАН:

- 1. Сутність поняття «педагогічна технологія».**
- 2. Структура педагогічної технології.**
- 3. Індивідуалізація освітнього процесу ДНЗ.**
- 4. Принципи індивідуалізації освітнього процесу дошкільного навчального закладу.**
- 5. Технології індивідуального розвитку дітей дошкільного віку.**

Основні поняття теми:

- ❖ *індивідуалізація,*
- ❖ *педагогічна технологія,*
- ❖ *принципи індивідуалізації,*
- ❖ *суб'єкти освітнього процесу,*
- ❖ *технології індивідуального розвитку дітей.*

Рекомендована література:

1. Індивідуалізація виховання в дитячому садку: Методичні рекомендації/ [С.Є. Кулачківська, Г.В. Гуменюк, О.О. Вовчик-Блакитна, С.О. Ладивір, І.І. Карабаєва, Т.О. Піроженко, О.В. Писарєва, К.В. Карасьова, Л.І. Соловйова] – К.: Міленіум, 2005. – 126 с.
2. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології : Навчальний посібник /І.М. Дичківська. – К. : Академвидав, 2004. – 352 с.
3. Кузьменко В. Індивідуалізація виховання і навчання в дошкільних закладах [методичні рекомендації для дошкільних працівників] / Віра Кузьменко. –К.: КМІУВ імені Б.Грінченка, 2002. – 44 с.
4. Куземко Л. В. Індивідуальне виховання дітей дошкільного віку: технологічний підхід / Л. В. Куземко // Наукові записки. Серія : Психолого-педагогічні науки (Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя) [/ за заг. ред. проф. Є. І. Коваленко.] – Ніжин : Видавництво НДУ ім. М. Гоголя, 2011. – №4. – С.55-60.

1. Сутність поняття «педагогічна технологія»

Технологія (грец. *techne* — мистецтво, майстерність і *logos* — слово, вчення) - наука про майстерність

Види технологій

Промислові:

перероблення природної сировини (нафти, деревини, руди тощо) або одержаних з неї напівфабрикатів (металів, деталей і вузлів будь-яких виробів).

Соціальні:

Для таких технологій вихідним і кінцевим результатом є людина, а основним параметром змін — одна чи кілька її властивостей.

Сутність поняття «педагогічна технологія»:

- сукупність психолого-педагогічних установок, що визначають спеціальний набір і поєднання форм, методів, способів, прийомів навчання, виховних засобів; організаційно-методичний інструментарій педагогічного процесу

(Борис Ліхачов);

- проект певної педагогічної системи, що реалізується на практиці, як змістова техніка реалізації навчально-виховного процесу

(Володимир Беспалько);

- **це системна сукупність і порядок функціонування всіх особистісних, інструментальних і методичних засобів, що використовуються для досягнення педагогічних цілей**

(Михайло Кларін).

- сукупність засобів і методів відтворення теоретично обумовлених процесів навчання і виховання, що дозволяють успішно реалізувати поставлені освітні цілі

(Російська педагогічна енциклопедія)

ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА “МЕТОДИКИ І ТЕХНОЛОГІЇ”

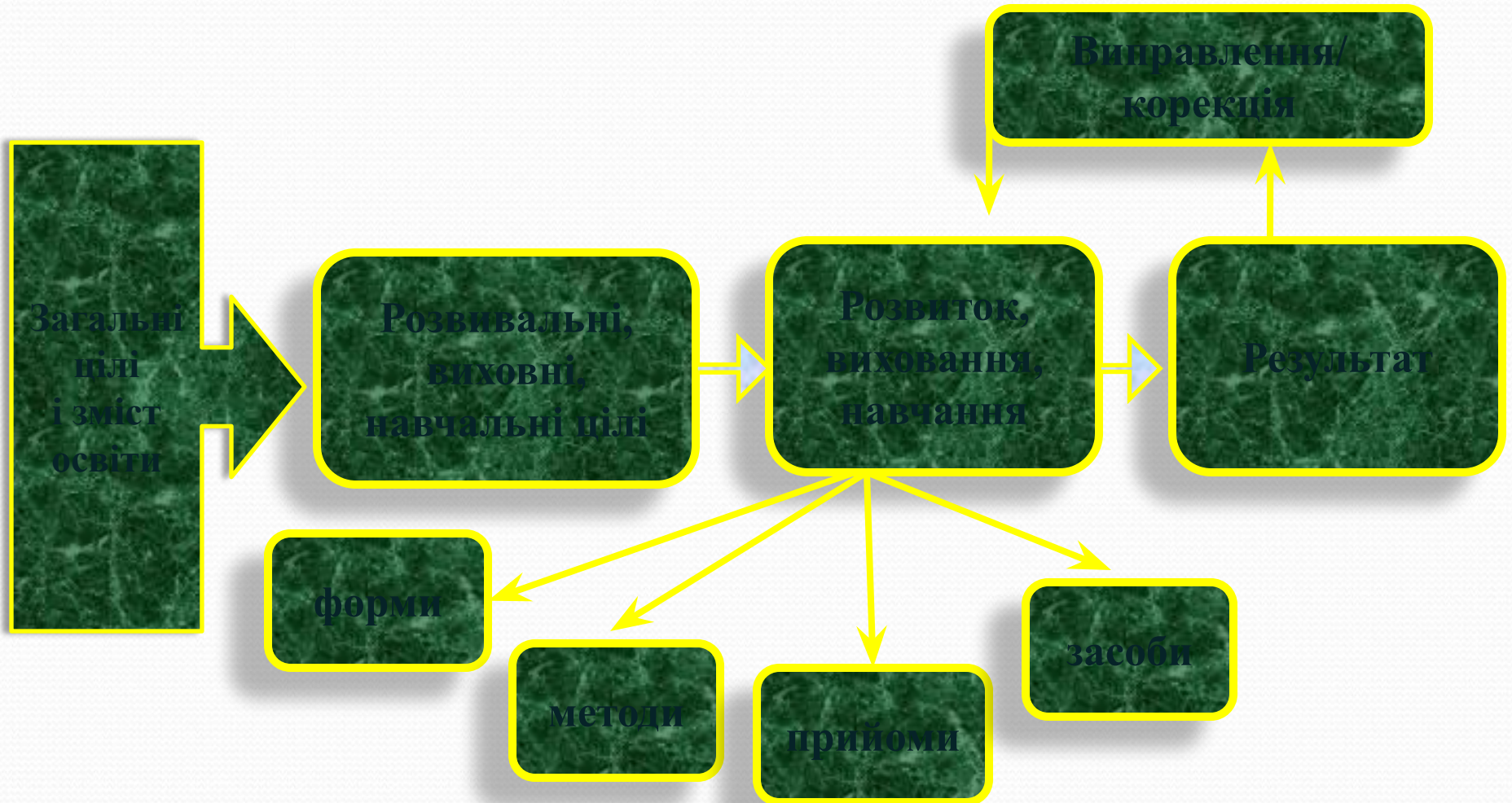
Ознаки порівняння	Методика	Технологія
Призначення	Рекомендує застосування конкретних методів, організаційних форм, засобів навчання і виховання	Рекомендує процес створення системи методів, організаційних форм і засобів навчання і виховання із врахуванням освітніх цілей
Визначення	Система науково-обгрунтованих методів, правил і прийомів навчання і виховання	Інструментарій досягнення цілей. Систематичне і послідовне впровадження на практиці раніше спроектованого процесу навчання, виховання
Парадигма	Сукупність рекомендацій по організації і проведенню освітнього процесу	Проект освітнього процесу
Орієнтація	На тих, хто навчає, виховує (педагогів)	На тих, кого навчаємо, виховуємо

Поняття «методика» ширше за поняття «технологія», адже воно включає разом із змістовим інструментальний аспект педагогічного процесу.

У межах методики можуть співіснувати різні технології. Отже, методика є окремою теорією, а технологія — алгоритмом її втілення у практику.

Загальна схема педагогічної технології

2. Структура педагогічної технології

- 1) **концептуальна основа (наукова)** заснована на досягненнях педагогічної теорії і передової практики;
- 2) **змістова частина (формалізовано-описова), яка охоплює:**
 - постановку, максимальне уточнення, формулювання цілей (загальних і конкретних) щодо досягнення результатів;
 - зміст навчального матеріалу (представлений моделлю, описом);
- 3) **процесуальна частина, до складу якої належать такі компоненти:**
 - організація навчального процесу відповідно до поставлених цілей;
 - методи і форми навчальної діяльності учнів та діяльності викладачів;
 - управління навчальним процесом (оцінювання поточних результатів, корекція навчання, спрямована на досягнення поставлених цілей);
 - заключна оцінка результатів.

3. Індивідуалізація освітнього процесу ДНЗ

- ***Індивідуалізація освіти*** – створення умов, сприятливих для розвитку індивідуальності як своєрідної неповторної людської особистості
(В.Кузьменко)
- При цьому, автор характеризує індивідуалізацію освітнього процесу дошкільного навчального закладу як сукупність дій всіх учасників процесу (вихователів, психолога, методиста, батьків) спрямованих на розвиток індивідуальності дитини.

4. Принципи індивідуалізації освітнього процесу дошкільного навчального закладу

1. Принцип гуманістичної спрямованості.
2. Принцип оптимального співвідношення (балансу) процесів розвитку та саморозвитку.
3. Принцип індивідуально-диференційованого підходу до навчання і виховання дітей.
4. Принцип цілісності, інтегрованості дитячої індивідуальності.
5. Принцип варіативності програмових завдань, навчально-виховного змісту, матеріального середовища.

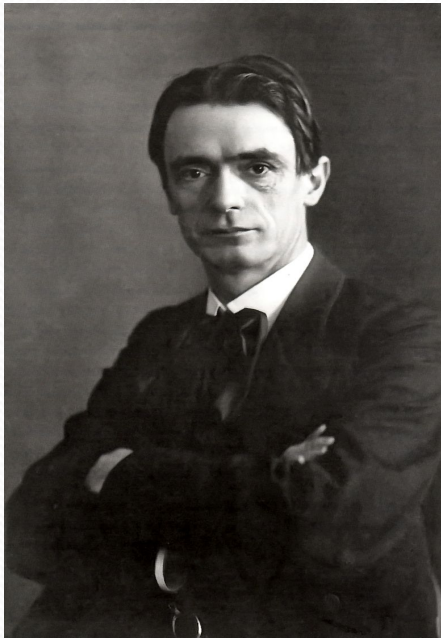
5. Технології індивідуального розвитку дітей дошкільного віку

- Особливості технології раннього навчання М. Зайцева

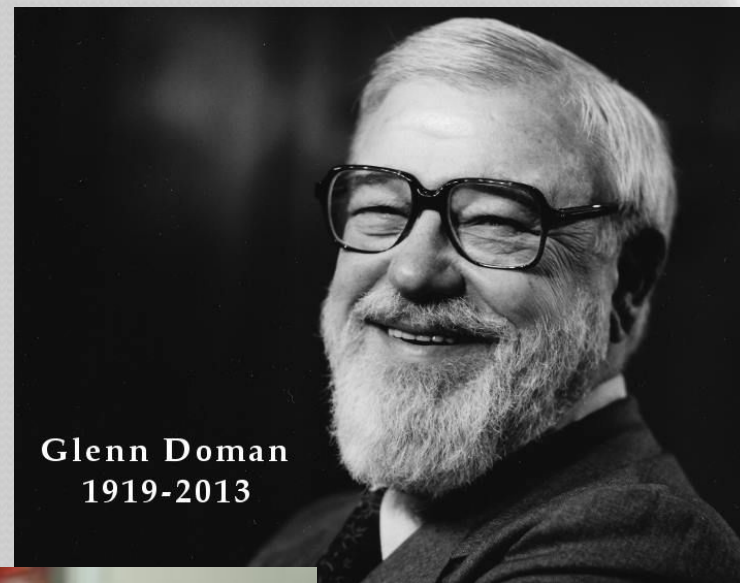
Концептуальні засади і особливості змісту вальдорфської педагогіки

(Р. Штейнер)

Особливості змісту технологій Г. Домана

Технологія психолого-педагогічного проектування (П³ технологія) взаємодії дорослого з дитиною "Радість розвитку"

Т.О. Піроженко

<u>Педагогічні підходи</u>	Традиційна модель	Освітня технологія "Радість розвитку"
Стиль взаємодії „педагог – діти”	активний вихователь - пасивні діти	активний вихователь - активні діти
Центральна фігура	вихователь	діти
Педагогічні завдання	Навчальні, розвиваючі, виховні	Виховні, розвиваючі навчальні
Засоби взаємодії педагога з дітьми	вихователь подає інформацію, дає завдання та інструкції, контролює їх засвоєння й виконання; діти вислуховують інформацію та інструкції, виконують завдання вихователя	вихователь і діти разом створюють спільний творчий задум (дитячий проект), визначають шляхи його реалізації; шукають дорослих, які можуть допомогти реалізувати задумане, просять їх про це; готують все необхідне для організації задуманого ; здійснюють свій задум; аналізують як виник проект, досягнення і труднощі, які відчували під час підготовки і реалізації задуму

